

Novice mreže Plan B za Slovenijo

Št. 09, april 2010

Vsebina

- Forum o trajnostnem razvoju: ekonomija naj bo podrejena okolju
- Učinkovita raba energije kot prioriteta nacionalnega energetskega programa
- Nova spletna stran Plana B

Napovednik:

Razvojni forum »Kje so meje rasti?«

Predhodna najava razvojnih forumov za Plan B 2.0

Film o opticah Črne gore

Forum o trajnostnem razvoju: ekonomija naj bo podrejena okolju

»V okviru treh stebrov trajnosti mora biti ekonomija podrejena okoljski optimalnosti in ne, kot se je dogajalo zadnjih sto let, da je bilo okolje podrejeno ekonomski maksimalnosti,« je na forumu o trajnostnem razvoju, ki je potekal 30. marca, opozoril Dušan Plut. Forum z naslovom Trajnostni razvoj: med realnostjo, nerazumevanjem in vizijo je v Državnem svetu pripravila Umanotera. Na forumu so kot uvodni razpravljalci sodelovali predsednik Državnega sveta Blaž Kavčič, Dušan Plut s Filozofske fakultete, direktor Službe Vlade za podnebne spremembe Jernej Stritih, Drago Kos s Fakultete za družbene vede, direktorica podjetja Vibacom Violeta Bulc in Marko Debeljak iz Instituta Jožefa Stefana.

Uvodni govorec je bil predsednik Državnega sveta Blaž Kavčič, ki je dejal, da »globalni trendi podnebnih sprememb, energetske varnosti, konkurence in medsebojne povezanosti človeštva v začetku 21. stoletja predstavljajo izzive, ki jim, če bomo nadaljevali sedanje razvojne vzorce, nikakor ne bomo kos«. Hkrati lahko po njegovih besedah ti globalni procesi prinesejo vrsto gospodarskih

priložnosti za Slovenijo, ki jih lahko izkoristimo le z njihovim razumevanjem in ustreznim odzivom nanje.

Dušan Plut je v svoji razpravi med drugim poudaril, da bodo glavni bližnji izzivi človeštva prehrana, energija in voda. »Ključna konkretna naloga je iskanje optimalnih načinov okoljske rekonstrukcije gospodarstva ter doseganja zmerne materialne blaginje in socialne varnosti v okviru nosilnosti okolja,« je izpostavil. Postregel je tudi s podatki o kazalcih indeksov trajnostne družbe, ki glede socialnih vidikov za Slovenijo še niso zaskrbljujoči, pojavljajo pa se težave pri okolju.

Kot je dejal Drago Kos, je ideja trajnostnega razvoja edina preostala velika revolucionarna ideja v Sloveniji, a obenem je opozoril: »Ideja trajnostnega razvoja nima alternative in ključno vprašanje je, koliko časa še imamo pri njeni realizaciji. Moderna družba je namreč kot avion, ki leti z veliko hitrostjo in ima le še tretjino goriva, medtem ko letališča, na katerem naj bi avion pristajal, sploh še nismo začeli graditi.« Pogoji za dejansko udeležanje trajnostnega razvoja pa bo po njegovih besedah predvsem odprava sistemskega upora.

V razpravi so sogovorniki poudarili, da ima Slovenija še vedno dokaj ohranjeno naravo, kar je očitno posledica trajnostnih praks, ki so jih prakticirali naši predniki. Padla je tudi ideja, naj postane celotna Slovenija primer dobre trajnostne prakse.

Predstavitve govorcev in druga gradiva so objavljena na spletu: <http://www.planbzasslovenija.si/novice/razvojni-forum-trajnostni-razvoj-med-realnostjo-nerazumevanjem-in-vizijo>, in poročilo z video posnetkom: <http://www.ds-rs.si/?q=node/1698>

Učinkovita raba energije kot prioriteta nacionalnega energetskega programa

»V Sloveniji je treba bolj spodbujati ekološke materiale in materiale, ki so energetsko manj potratni,« je bilo eno od sporočil razvojnega foruma, ki ga je konec marca pripravilo Focus društvo za sonaraven razvoj. Namen foruma z naslovom Slovenija: od energetske potratnosti do energetske učinkovitosti je bil odpreti prostor za razpravo o učinkoviti rabi energije.

»V zdajšnjem nacionalnem energetskega programu so se finance, predvidene za ukrepe učinkovite rabe energije, realizirale le v sedmih odstotkih,« je poudarila predsednica Focus društva za sonaraven razvoj Lidija Živčič. »Cilj mora biti, da se v novem nacionalnem energetskega programu to ne bo zgodilo,« je dodala.

Predstavnica Greenpeacea Slovenija Nina Štros je v svoji razpravi poudarila, da so za učinkovitejšo rabo energije nujni ukrepi na ravni politik. Ti ukrepi so med drugim: podnebni cilji, ki so skladni z znanstvenimi ugotovitvami, postopno odpravljanje vseh subvencij za fosilna goriva in implementacija načela onesnaževalec plača. »Prav tako je treba odpraviti ovire za izrabo in implementacijo obnovljivih virov energije ter podpreti investicije v učinkovito rabo energije, obnovljive vire energije in nizkoogljivna vozila,« je izpostavila Štrosova.

»Najbolj dragocena energija je tista, ki je ne porabimo,« je ob pregledu potencialov za učinkovito rabo energije v Sloveniji dejal Stane Merše iz Inštituta Jožef Štefan. Po njegovih besedah je potencial učinkovite rabe energije v Sloveniji zelo velik, zato mora biti ta tema prioriteta energetske politike.

»Pripraviti pa je treba kakovostne programe, zagotoviti ustrezna finančna sredstva, zakonodajo in standarde,« je opozoril. Izpostavil je velik potencial za prihranke pri ogrevanju: po njegovih besedah bi lahko pri ogrevanju bolnic, domov za ostarele, stavb javne uprave, šol, ipd.. z intenzivnim izvajanjem ukrepov učinkovite rabe energije prihranili od 20 do 40 odstotkov energije.

Udeleženci foruma so v razpravi, ki je sledila, poudarili, da je treba v Sloveniji bolj spodbujati ekološke materiale in materiale, ki so energetske manj potratni. Uporaba lesa bi morala biti prioriteta. Predlagali so, da bi bilo na voljo več informacij o tem, kako se bodo v prihodnosti gibale subvencije za ukrepe učinkovite rabe energije in za kakšne ukrepe bodo na voljo subvencije. Razpravljalci so med drugim opozorili tudi na razmislek o ukinjanju energetske intenzivnih panog in predlagali, naj se v Sloveniji bolj kot individualna spodbuja blokovska gradnja.

Zapis z dogodka in prispevki govorcev so objavljeni na spletu: <http://www.planbzasslovenija.si/novice/slovenija-od-energetske-potratnosti-do-energetske-ucinkovitosti>

Nova spletna stran Plana B

Zaživela je nova spletna stran Plana B, pobude za trajnostni razvoj www.planbzasslovenija.si. Na spletni strani lahko preberete več o trajnostnem razvoju, najdete dokumente, ki so nastali v času trajanja projekta Plan B za Slovenijo in si ogledate primere dobrih praks. Poleg tega na spletni strani spremljate aktualno dogajanje v projektu mreže Plana B.

Napovednik

Razvojni forum Kje so meje rasti?

Skoraj vse vlade na svetu delijo prepričanje, da je ključ napredka gospodarska rast. Če je visoka, krepi nacionalni ponos, če je ni, se vsi sprašujejo, kje smo zgrešili in kako jo ponovno oživiti. A kljub desetletjem neprestane rasti večina ljudi ni nič bolj zadovoljna s svojim življenjem kot prej. Še več, nevzdržnost sedanje potrošnje postavlja pod vprašaj nekatera najbolj temeljna prepričanja o tem, kako živimo in kakšna usoda nas čaka. O tem, zakaj je svetovni nazor, ki prevzema nenehno gospodarsko rast, prevladujoč, in kakšne posledice nosi naše okolje, bo potekala razprava na pričujočem razvojnem forumu.

Več o dogodku v vabilu <http://www.planbzasslovenija.si/upload/rast/vabilo-razvojni-forum-22-04-2010>.

KDAJ: 22. april 2010 od 13. do 16. ure

KJE: Državni svet, Šubičeva 4, Ljubljana

KONTAKT IN POTRDITEV UDELEŽBE: Nina Tome, tel.: 05 907 1334, nina.tome@umanotera.org

Predhodna najava razvojnih forumov za Plan B 2.0

Od globalizacije do samooskrbnosti	4. 5. 2010
Prihodnost kmetijstva in hrane v Sloveniji	18. 5. 2010
Vzpon in padec naše odvisnosti od nafte	1. 6. 2010
Kompasi razvoja in blaginje (alternative BDP)	15. 6. 2010

Film o pticah Črne gore

Info točka Okoljskega centra na Trubarjevi 50 v Ljubljani do 14. aprila gosti izobraževalno razstavo o naravnih habitatih slovenskih ptic, ki jo je pripravilo Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije - DOPPS. 14. aprila društvo ob zaključku razstave pripravlja projekcijo filma Ambasadorji Črne gore", ki ga je ekipa Kawka Production posnela v sodelovanju z DOPPS-Birdlife Slovenia in Digital Studiem. Ob predstavitvi filma bosta prisotna avtor filma Gregor Šubic in predstavnik DOPPS-a Andrej Medved.

KDAJ: 14. april 2010 ob 18.30

KJE: Okoljski center, Trubarjeva 50, Ljubljana

KONTAKT: info@okoljski-center.si ali 059071320

Novice mreže Plan B za Slovenijo izdaja mesečno Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, p.p. 4440, 1000 Ljubljana, tel.: 01 439 7100, www.umanotera.org. Uredništvo 9. številke: Karmen Kogoj Ogris, karmen@umanotera.org. Koordinacija projekta Plan B za Slovenijo: Nina Tome, nina.tome@umanotera.org.